

עפ"ג 30715/10/17 - דוד שושן נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 30715-10-17 שושן נ' מדינת ישראל

בפני
המבקש
נגד
המשיבה

כבוד השופט איל באומגרט
דוד שושן
מדינת ישראל

החלטה

1. לפני בקשה להאריך המועד להגשת הודעת ערעור (להלן: "**הבקשה**"), על גזר דין מיום 12.6.17, בית משפט השלום בחיפה, ת"פ 9393-02-14. בגזר הדין הושת על המבקש, בין היתר, עונש של שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, החל מיום 31.7.17.

בקציר האומר יובהר, כי המבקש הורשע, לאחר שמיעת הוכחות, בביצוע עבירה של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש.

2. המועד האחרון להגשת הערעור היה 6.9.17. אולם, הבקשה והודעת הערעור הוגשו כ - 42 יום לאחר המועד הקצוב.

לטענת המבקש, מאז הינתן גזר הדין חל שינוי נסיבות משמעותי אשר בגינו הוגש הערעור במועד שהוגש. שינוי הנסיבות עליו סומך המבקש יתדותיו, הוא הודעת מעסיקו, לאחר שימוע, כי אין בדעתו להמשיך ולהעסיק את המבקש ובדעת המעסיק לפטר את המבקש, שכן העסקתו מסבה נזקים כלכליים למעסיק.

בבקשה מסביר המבקש, כי שגה בית משפט קמא בכך שקבע כי מתחם הענישה הוא בין 6-18 חודשי מאסר בפועל. עוד טוען המבקש כי שגה בית משפט קמא בכך שלא נעתר לבקשתו לערוך תסקיר שירות מבחן אשר יבחן את ביטול ההרשעה.

מוסיף המבקש וטוען כי באם לא יוקל עונשו, המשמעויות תהיינה הרות אסון עבורו, שכן יגדע מטה לחמו והוא לא יוכל להמשיך ולשלם תשלומי מזונות.

3. המשיבה, מתנגדת לבקשה וטוענת כי, הבקשה אינה נכנסת, נוכח האיחור המשמעותי בהגשתה, בגדרי עמוד 1

סעיף 201 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ד-1982 (להלן: "החוק"). בתגובתה מפנה המשיבה לטיעוני בא כוח המבקש לעונש, שם הוא טען לרף ענישה שהמתחם התחתון שלו הוא מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

עוד הפנתה המשיבה, לדברי המעסיק, בשלב הטיעונים לעונש, שם אמר שקיים סיכוי שהעונש שייגזר על המבקש, יפגע בעבודתו.

לא זו אף זו, המשיבה מפנה לכך שמהמבקש השתהה בהגשת הודעת הערעור, גם לאחר שנודע לו ממעסיקו, על כוונתו לפטרו.

באשר לגוף הודעת הערעור, טוענת המשיבה כי סיכויי של זה נמוכים ביותר. במסגרת זו מפנה המשיבה לכך שבית משפט קמא, לשיטתה, שקל את כל השיקולים הצריכים לעניין ובסופו של יום גזר על המבקש עונש מתון.

4. המבקש השיב לתשובת המשיבה ולשאלות שהפנה אליו בית משפט.

לטענת המבקש אין רבותא בכך שהיה מיוצג בבית משפט קמא, שכן השינוי המשמעותי בנסיבות הוא כוונת המעסיק לפטר את המבקש וחל שינוי בעמדת המעסיק לרעת המבקש.

עוד טוען המבקש כי, טיעונו בשלב גזר הדין, להסתפק בעונש של מאסר שירוצה בעבודות שירות, באו כתגובה "לכוונתו הברורה של כבוד בית משפט קמא להטיל ענישה בדמות של מאסר בפועל". (סעיף 7 לתשובת המבקש).

בנוסף, מבוקש, במסגרת התשובה, כי בית המשפט יתערב בקביעת מתחם הענישה הראוי וברמת הענישה שתהלוך את עניינו של המבקש.

5. הצדדים השלימו טיעוניהם בעל פה. המבקש הוסיף כך:

הערעור אינו נסב סביב ההרשעה ועיקר הערעור הוא בגין משך עבודות השירות. עוד הוסיף בא כוח המבקש כי, הגם שמכתב כוונות המעסיק לפטר את המבקש, נושא תאריך 20.9.17, הומצא המכתב לבא כוחו ב- 25.9.17 ומאז ועד מועד הגשת הבקשה, נדרש המבקש לקבל את אישור הסנגוריה הציבורית, להמשך ייצוג. עם זאת, לא היה בידי המבקש, להציג במהלך הדיון, את מועד הפניה לסנגוריה הציבורית לקבלת הייצוג ומועד קבלת אישור הייצוג.

6. בא כוח המשיבה, בהשלמת הטיעונים בעל פה, הפנה לכך שהעונש שהושת על המבקש תאם את עתירתו במהלך הטיעונים לעונש ובנוסף הפנה לאסופה של פסיקה.

לאחר שבית המשפט קרא את כתבי טענות הצדדים, עיין באסמכתאות אליהן הפנו ושמע את השלמת הטיעונים בעל פה, המסקנה היא כי דין הבקשה להידחות. אלו הם הנימוקים:

7. סעיף 201 לחוק קובע כך:

"בית המשפט רשאי, לבקשת מערער, להרשות הגשת ערעור או בקשה לרשות ערעור לאחר שעברו התקופות האמורות בסעיפים 199 ו-200".

8. שורה של הלכות שבה וקבעה כי, בשונה מהליך אזרחי, אין צורך ב"טעמים מיוחדים" על מנת להיעתר לבקשה להארכת מועד בפלילים. הטעם לכך נעוץ בצורך ליתן שיקול דעת רחב לבית המשפט, שכן עסקינן בשאלת חפותו או אשמתו של אדם ובמידת עונשו. ככלל ייטה בית משפט להתייחס לבקשת נאשם, בניגוד לבקשת המדינה, לקולא. גישה זו של בית משפט נובעת מהרצון לאפשר למי שהורשע בדין למצות את ההליכים בעניינו.

בד בבד, נקבע בהלכה הפסוקה כי אין משמעותה של גישה מקלה זו, כי בקשה להארכת מועד בהליכים פליליים תיעתר כדרך שגרה, שכן הכלל הוא עמידה במועדים. עוד למדנו, כי גם במקרים אלה על בית המשפט להתחשב בעקרון סופיות הדיון, להציב הגבול להימשכות הליכים שכן גם האינטרס הציבורי מחייב יציבות וודאות משפטית.

על כן, "אין ליתן אורכה להגשת ערעור או בקשת ערעור בפלילים, אלא בהתקיים טעם ממשי המניח את הדעת". ראו בש"א 5988/06 נגר נ' מדינת ישראל, בש"פ 9023/09 מוחסין נ' מדינת ישראל, בש"פ 6907/11 קניון שפרעם נ' מדינת ישראל וע"פ 7754/06 ציפר נ' מדינת ישראל (פורסמו במאגרים).

9. למשך האיחור בעניינו, המדובר בתקופה משמעותית של 42 יום.

10. בשלב הטיעונים לעונש נשמעה עדותו של מעסיק המבקש. באותו שלב נשאל מפורשות המעביד כיצד תשפיע ההרשעה על עבודת המבקש ותשובתו היתה "אם יהיה לו כתם כזה זה יפגע בעבודה". עמוד 60 שורה 26.

דהיינו, עוד ב-10.5.17 (מועד הבאת הראיות לעונש), וקל וחומר במועד מתן גזר הדין, ידע המבקש גם ידע אודות הנפקויות שיכולות לנבוע לו כתוצאה מהענישה.

11. מכתב המעסיק, נושא תאריך 20.9.17 וממנו עולה כי ביום 9.8.17 (כך ממש) נערך למבקש שימוע והוא בחר שלא להגיב לכך. משכך, הודיע המעסיק על הפסקת העבודה.

רוצה לומר, עוד ביום 9.8.17 ידע המבקש על כוונת המעסיק להפסיק את העסקתו. חרף דברים אלה, בחר המבקש להשתהות, לא לעשות דבר ורק לאחר קבלת המכתב, פנה לאיטו, לבא כוחו.

ודוק, לו המבקש היה פועל בסמוך לשימוע שנערך לו ביום 9.8.17, יכול היה להגיש את הודעת הערעור במועד.

12. במהלך השלמת הטיעונים בעל פה, חזר בו בא כוח המבקש מהנימוק שדין הבקשה להתקבל, מהטעם שלא נערך תסקיר לשאלת ביטול ההרשעה. המבקש התמקד בשאלת הענישה. עיון בטיעוני בא כוח המבקש בשלב הטיעונים לעונש מעלה כי הוא טען כך:

"אני סבור כי במקרה דנן גם לאור הפסיקה הקיימת לטעמנו המתחם הראוי נע בין מאסר הניתן לריצוי בעבודות שירות לתקופה קצרה לבין מאסר לתקופה ממושכת יותר, כאשר בהקשר זה אבקש להפנות לפסיקה..." (עמוד 63 שורות 23-25).

בהמשך שב ומדגיש בא כוח המבקש, במסגרת הטיעונים לעונש, כי מתחם הענישה הוא ענישה לריצוי מאסר בעבודות שירות וכי זהו המתחם הענישה הראוי.

והוסיף וטען בא כוח המבקש כך כי עצם ההרשעה והענישה יש בהם כדי לפגוע בהעסקת המבקש (עמוד 64 שורה 16).

13. העולה מהאמור לעיל, כי לא חל כל שינוי נסיבות בעניינו של המבקש. נושא הפגיעה האפשרית בהעסקת המבקש עלה באופן מפורש בבית משפט קמא הן בשלב הראיות לעונש והן בשלב הטיעונים לעונש.

כך גם במהלך הטיעונים לעונש עתר בא כוח המבקש לעונש של מאסר שירוצה בעבודות שירות, עתירה לה נעתר בית משפט קמא.

14. המבקש העלה רק בדיון בעל פה את טענותיו כי פנייתו לסניגוריה הציבורית, לקבלת ייצוג תרמה, אף היא לאיחור בהגשת הודעת הערעור. טענות אלה לא בא זכרן בבקשה והן אף לא גובו בראשית ראיה. על כן, דינן, בנסיבות, להידחות.

15. באשר לסיכויי הערעור, אשר במהלך הטיעונים בעל פה בבקשה, צומצם רק למשך תקופת ריצוי עבודות השירות - מבלי לקבוע מסמרות, די לומר כי אלה אינם גבוהים. המבקש הורשע, כאמור, בעבירה של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש. הענישה אותה גזר בית משפט קמא תאמה, רובה ככולה, את עתירות בא כוח המבקש.

16. אשר על כן המורם מן המקובץ הוא כי דין הבקשה להידחות וכך אני מורה.

ניתנה היום, כ"ז חשוון תשע"ח, 16 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.